

Savaitinis Amerikos Lietuviu Kataliku Laikrasztis.

Entered as second class matter March 8, 1909 at the Post Office of Philadelphia Penn'a. under the act of March 3, 1879.

Nr. 25

PHILADELPHIA, PA., 20 D. BIRZELIO (JUNE) 1913 M.

Metai XIII.

The Lithuanian Weekly

ZVAIGZDĖ -- THE STAR

published every Friday at 3654 Richmond Street, Philadelphia, Pa., by Lithuanian Catholic Publishing Co.
J. SCHOENFELT, President
Treas. and Editor.
MILUNAS, Sec'y.

Subscription \$2.00 a Year

Rates of Advertising:

One inch on a page . . . \$ 0 50
One inch for one month . . . 1 50
One inch for year . . . 15 00

All communications must be addressed:

ZVAIGZDĖ,

3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

Savaitinis Laikraštis

ZVAIGZDĖ

Isleima kas savaitę.
Kas mėnesio ant metų \$2.00,
i Lietuvai 4 rub.

APVAISINIMŲ PREKĖS:

Colis viena syki . . . \$0.50
Colis ant mėnesio . . . 1.50
Colis ant vieno metų . . . 15.00

Korespondencijas ir pinigų siunčiant reikia adresuoti:

ZVAIGZDĖ,

3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

Dr. W. J. WINTERS

Daktaras ir Chirurgas

pabaigęs daktarystės mokslus Jefferson Medical Collegijoje su pagarba specialistas akių ligose, nosies ir gerklės Gydo pasekmingai moterų ligas.

OFISAS: 110 W. Oak str., netoli S Jardin st. SHENANDOAH, PA

DR. F. SCHWARTZ'S

išrastas

Kamparo Gyduolės

(Camphor Liniment)

nuo

Reumatizmo, Neuralgijos, Išsisukimo, Susibraizymo, Sužalusių kojų, Šonų skaudėjimo, Strenų ar Krūtinių. ir tt.

Gerai nuo Suskilusių Rankų

Prekė — — — 25 centai.

Parsiduoda tikrai pas

A. W. NIDECKER

Receptų Sutaisytojas

3600 Richmond Street.

Sitas Stobetinas Laikrodėis Tikrai \$3.75

Gražiausias amerikoniškas laikrodėis, gražiai engreiveruotas dubeltavai pakuotas kotu užsakomas gvarantuotas ant 20 metų. Prisiunčiame O. O. D. \$3.75 ir prisiuntimo kaštai su pavelijimu pažiūrėti. Jeigu perbrangus gali sugažinti mūsų kaštai. Kas užsimoka iškalno, mes duodame extra puikų žiedą uždyką ir prisiunčiame prekes apsaugotas. Duodame uždyką laikrodėli kas perka šėsis po 22.50c. Tik reikia pranešti vyrišką ar moterišką laikrodėli nori gauti. Prie kiekvieno laikrodėlio duodame gražų lenciūgėli.

PETERS & CO. CHICAGO, ILL.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

DAKTARAS IGNOTAS STANKUS,

Tikras lietuvys, baigęs mokslus stulto universitete. Buvo miestava daktaru Indianapolyj. Ind. ir specialiskai mokiuosi New Yorke Didžioje Mokykloje daryt visokias operacijas ir gydyt pavojingas ligas Po įgijimui didžio daktariško m-k-lo, Dr. Stankus įrengė savo looną Sanatorium (naminį ligonbutį), kur užlaiko visokius ligonius dėl gydymo ir darymo operacijų.

Gydo ligas:

Nuo reumatizmo, skaudėjimo kaulu, stremu, koju, pečiu, nuo visokiu kraujo ligu, užkrečiamu ligu, užkietėjimui ir nedirbimui viduriu, išbėrimui, niežėjimui ir auglimui ant veido ir kuno visokių spuogu, dederiniu ir silnikimui plauku, galvos skaudėjimui, širdies, inkstu, kepeni ir plaučiu ligas, visokias nervu ligas, neuralgija, drebejimą sanariu, greitą supykimą, negalėjimą miegoti ir išgąstį, greitą pailsimą, sunku kvėpavimą, peršalimo slogas ir nusilpnėjimą svelkatos, visokias moterų ligas, skausmingu ir nerėgularišku mėnesiniu (baltuju) tekėjimu ir gumbo. Darau operacijas ant gyslu, kaulu, nervu, smegeniu, moteriu ir vyrų gimdančiu organu. Taipgi darau operacijas ant nosies, aklu ir gerklės.

Daktaras Stankus civiliškoj formoj. greitą pailsimą, sunku kvėpavimą, peršalimo slogas ir nusilpnėjimą svelkatos, visokias moterų ligas, skausmingu ir nerėgularišku mėnesiniu (baltuju) tekėjimu ir gumbo. Darau operacijas ant gyslu, kaulu, nervu, smegeniu, moteriu ir vyrų gimdančiu organu. Taipgi darau operacijas ant nosies, aklu ir gerklės.

PADEKAVONĖS UŽ IŠGYDYMĄ.

Aš Jonas Šaltinskas, 026 Jenne st., Kenosha, Wis., ištariu širdingą ačiū daktarui Ign. Stankui už išgydymą manęs. Dabar prašau Tamistos išgydyti ir mano draugą Juozapą Šaltinskį nuo išbėrimo spuogals ant kuno.

Aš Adėlė Bagdonas, P. O. Box 95, Puritan, Pa., pasakysiu tikrą taisybę, kad jusu gyduolės man nedaug gero padarė, tikrai sustabdė silnikimą plauku, išaukino plieskanas ir snstabdė niežėjimą galvos, o kas link užaugtinimo plauku, tai aš nleko neuamanau.

A. J. Juskaitis, 511 Railroad Av., Brooklyn, N. Y., išreiškiu savo širdingą padėkavonę Dr. Ig. Stankui už išgydymą nuo skaudėjimo pečiu, skaudėjimo po krutinė ir sunkaus kvėpavimo. Da turiu kosulį, bet ir tas daug kartų mažesnis negu pirma.

Jos. Schultz, P. O. Box 245, Cradon, Wis. ir Pranas Grablauskas, P. O. Silver Creek, Pa., širdingai dėkavojamė daktarui Stankui už išgydymą nuo kronišku, užsisenėjusiu ligu.

Tos visos padėkavonės yra įdėtos su pavelijimu pačių pacientų. Kiti visi yra užlaikomi didžioje slapybėj. Dr. Stankus duoda daktarišką rodą ir ekzaminavojimą dykai ypatiskai ir per laišką, be skirtumo kaip toli gyvenate: Amerikoje, Kanadoje ar Anglijoje. Visuomet kreipkitės ypatiskai arba laišku ant šio adreso:

DR. IGNATIUS STANKUS.

1210 SOUTH BROAD STREET, PHILADELPHIA, PA.

Ofiso valandos: Iš ryto nuo 9 iki 11. Po pietų nuo 2 iki 4 ir vakarais nuo 7 iki 8. Nedėliomis nuo 9 iki 11 val. ryto ir nuo 1 iki 4.

Blaivininkų Sanjungos Centralinio Komiteto Adresai:

Prezidentas M. A. Norkunas, 162 Prospect St., Lawrence, Mass.

Dvasiškas vadovas kun. T. Žilinskas, So. Boston, Mass.

Sekretorius Jonas Valukonis, 261 W. Broadway, South Boston, Mass.

Kasierius Paulius P. Mikalauckas, 248 W. Fourth St., So. Boston, Mass.

Kada tu negali gauti tikro Pain-Expeler'io pas savo vaistu pardavejus rašyk pas: F. Ad. Richter & Co., 74 - 80 Washington St., New York.

Telefonas: Worth 2832.

Bischoff's Banking House

287 BROADWAY kampas Reade st., NEW YORK, N. Y.

\$100.000 ŠIMTAS TUKSTANČIU DOLERIU yra mūsų kaudija, sudėta į rėdišką kasą.

Kas reikalauja teisingo patarnavimo ir nori idant jo reikalai liktų greit atlikti, tegul atsišaukia į **Seniausiąjį Bankinį Namą** (Uždėtą 1848 m.) t. y. pastovinti jau virš 60 metų.

Pinigus slunčiame į krajų kuogreičiausiai, pinigus visų kraštų išmalnome pagal kursą, pinigus priimame ant procento ir išduodame ant pareikalavimo. Šipkortes ant geriausių garlaivių visų linijų į ir iš krajaus užpigiauše prekę galima čion ant vietos gauti. **Pasportus** dėl keliaujančių į krajų pastorojame nereikaludami jokių popierių. **Daviernastis** padarome pigiai ir visas kitas rejeintiškias popieras su **pallūdijimu Konsulio**. Atjieškojimą dalių atliekame kuoteisingiausiai.

Dėl vlgados tautiečių laikome atidaryta **subatoje** iki 8 ad. vakare, **nedėloje** nuo 10 iki 12 adynai.

Užprašome atlankyti mus asabiškai ar per laišką ir persitikrinti, jog pas mus visus minėtus reikalus greičiausiai, teisingiausiai ir pigiausiai atlikti galima.

Bischoff's Banking House, 287 Broadway kampas Reade St., New York.

Father's Di Ielsi -- Kosulio Gyduolė

yra geriausias vaistas nuo kosulio, šalčio, whooping kosulio, astmos ir kitų ligų turinčių susirišimą su plaučiais.

Mainieriai, kankinami Mainų Dulkių, Parako dūmų ir Astmos aptuērės pagelba vartodami Fither DiIelsi's Kosulio Gyduolę. Turi pagyrimus nuo patyrusių mainierių, kaipo geriausias vaistas visokiuose atsitikimuose.

PARSIUODA VISOSE AP-
TIEKOSE.

Kaina, 35c, 65c. \$1.00

Rekomenduojame taipogi

Father Di Ielsi's Grumuliavimui Tonikas,

pagerina grumuliavimą, kraują padaro turtingu ir panai-
kina nemalonų kvapą. Kaina 50 centų.

Father Di Ielsi's 402 Liniment,

yra skiriamas nuo reumatizomo, neuralgijos, nikstelėjimų
ištesimu, ištininu, galvos skaudėjimo ir t. t. Kaina 25 c.

REV. MICHAEL DI IELSI' 402 Division Str. Camden, N. J.

"ZVAIGŽDĖS"

— SPAUSTUVE —

ATLIEKA VISUS DRUKORISKUS
DARBUS GERAL, PIGIAI IR GREIT.

DRUKUOJA:

KNYGAS, CIRKULIORIUS, TIKIETUS, KONSTITUCIJAS
VISITING IR BUSINESS CARDS, UZKVIETIMUS ANI
VESELIJU, KOPERTUS, LAISKUS IR T. T.

KAS DARBA PAVES, NESIGRAUDYS.

Kreipkis ant adreso:

3654 Richmond Str.,
Philadelphia, Pa.

Rusiškai-Amerikoniška Linija

Tiesus susinešimas tarp Rusijos ir Amerikos ant
didžiausių geriausių ir greičiausių Pačtavų Laivų.

RUSSIA — 16.000 tonu.

KURSK — 13.500 tonu.

CZAR — 13.000 tonu.

IN ROTTERDAMA į 9 dienas be persėdimu

į 11 dienų be persėdimu IN LIEPOJU

\$31.00 - - - 3-čia kliasa - - - \$33.00

\$45.00 - - - 2-ra kliasa - - - \$50.00

\$65.00 - - - 1-ma kliasa - - - \$75.00

Išaina kas antra Subata.

Artesnėmis žiniomis kreipkitės prie mūsų
agentų arba pas vyriausį agentą,

A. E. JOHNSON & CO., 27 Broadway, New York, N. Y.

Apdraudžia nuo ugnies.

Parduoda laivakortes.

William Macdonald

Notary Public, Real Estate, Conveyancing

3511 Kensington Avenue

Ortodox & Thompson Sts.

Philadelphia.

Iš Keliones po Azija.

(Taša)

Gruziņu Kāriškuoju Keliu per Kaukazo kalnus.

Paliekant legendas mitoloģijas tamsiuose miglynuose, nebus pro šali rimtesniu žvilgiu dirstelti istorijos pusēn, kad geriau suprasti beteisines čionykščiū gyventojū sauvalystes.

Kaukazo kalnai su savo rūpīgōmīs pakalnēmīs buvo visokiems barbarū gentēmīs atvangiā prieglobstimi. Alenai, gotāi, avarai, gūnai, kazo-kai, chozarai, persai, mongolai, turkai, slaviai ir kiti, smalkstēsi pēr tuos milžinus kalnus ir jie visi čia paliko savo genčiū atžalas. Tie apsirinkdavo sau kokiā nuošaliausioj tarpkalnēj kloni, ten apsigyvendavo kaipo atskira, neprigulminga tauta ir užlaikydavo visus savo laukinius barbarū papročius. Kiek tokiū atskirū tautū Kaukaze gyvena ir kuri kokiai žmoniū giminēs šakai priklausō, da ir po šiai dien tikrai nežinoma. Kaikuriū kalbos kol kas nieks negali suprasti ir neranda jos panašumo jokioj žinomoj kalboj. Apskritai vienok skaitōma Kaukaze mažiausia vienuolika žmonijos rasiū, kaip va: Abkazū, suanetū, adikū arba čerkesū, ubikū, nogajū osetū, čee-nū, tušetū, pčavū, chevsurū ir lesgū. Tos visos rasēs taipgi dalijasi į suviršum 120 atskirū genčiū su atskiriomis kalbomis.

Visi kaukaziečiai su savim nešiojasi didelius peilius ir brauningus, jau tai savo apsigynimui, jau tai žmogūdiškiems darbams ir plėšimams. Piktadėjystes kai-kurie puslaukiniai kalnuočiai anaipol neskaito kriminalais, bet šventa savo pareiga. Čia dar tebegyvuoja, (ypač drūčiai užlaikomas pas čerkesus), žiaurusis „kraujo kodeksas“. Sulig to įstato kuomi nors ižeistas kito žmogus, turi teisę reikalauti nuo savo kaltininko atsakančio savo garbei ar kilmei atlyginimo pinigais arba gyvuliais. Jei ans jų neturi, tad skolą užmoka savo gyvasčia. Kartais jie kiaurus metus jieško savo kaltininko, kad galėtų nugalaboti ir, užganėdinę savo žvėrišką apmaudą, tarp viengeniū igyja geresnį vardą. Lig šiol neįstengia Kaukazo kalnuočių suvaldyti nei stipri rusū valdžia. Piktadariai netikėtai užpuola iš savo urvū ir, atlikę niekystę, nematamai pranyksta jiems vieniems tik žinomose užkalnėse. Nors Gruziņu Kariškasai Kelias gana akylai saugojamas ginkluotū kareiviū, tečiaus užpuolimū neišvengia net sparičiai skrajodami automobiliai. Jei ant plento keleiviui nieko blogo neatsitiko, reikia padėkot vien Dievo Apveizdai, kadangi nevisada išsisaugoja čia žmonės nelaimiū ir ginkluotiems kazokams juos lydint. Taip ir mudvi, pasivedusios Augščiausiojo globai, vieną gražią povakarę, pasisamdžiusios viešbutyje smagū tarantasa, leidovos Kuros pau-

piu; tuo abėjotinū keliu linkui Mecheto — pirmosios trakto stoties.

Saulė pradėjo slėpties už Kaukazo neperaugš-tū kumpenū, tiesdama viršūniū gigančius šešėlius. Kura, triukšmingai pliuškendama akmenuo-tame guolyje, skubino Tiflisan, kad patiekus gyventojams savo sutroto vandens, dasivyti Araksą ir paėmus jį glėbin, sykiu puškuoti į Kaspijos jurą. Laukuose gyvuliai baigė dienos puotą ir, pašiodami augštesnius žoliū stiebus, palengva gūri-no nakvynēn. Praalkę ir nuvargę piemens, pūsdami ragus, nekantriai šaukė bandas į krūvą. Keli

Pakalnė Kaukazo kalnuose.

jū nešėsi vakarienei po arbūzā, kuriuos, gal, nusi-pirko nuo keliaujančiū pirklių. Jų pavyzdžiū sužadintos ir mudvi susistabdėva ant kelio vertel-ką su prikrautu arbuzū vežimu ir apsirūpinova ke-lioms dienoms taja skania, mažne būtina karš-tame ore provizija.

Atkakusios sutema Mechetan, linksmai džiaugėvos iš to pirkinio, nes išėmus didelį virdulį karšto vandens, cukraus ir arbatžoliū žiupsnelio, nieko daugiau užkasti negavova. Nakvynei čia lovū nei patalyniū taipogi nėra. Pavesta mudviem viens didelis kambarys su dviem plačiais mediniais suolais, ant kuriū nebuvo paklodės ir jokio uždangalo. Mechete, kaipo pirmutinėje kariškojo kelio stotyje retai kas nakvoja. Paprastai iš Tifliso keleiviai išvyksta anksti ryte ar bent tuoj po pietū, kad galėtų pasiekti patogesnes pasil-siui vietas. Todėl Mechete neužlaikoma nei restau-racijos, nei prirengtū nakvynei kambariū. Mu-dvi gi norėjova pamatyt gruzinū senąją sostinę, tat, nors iškalno perspėtos apie jos nedateklus, Tiflisą apleidova prie saulėlaidos.

Po kukliai, tikrai kareiviškai vakarienei, netu-rėdamos ką veikti, pradėjova gruzinū kalbos lekcija su patarnaujančiu vaikėzu. Jo tamsios didelės akys, rimtas skaistus veidas juodū gar-biniū apvaduose davė aiškū Gruzijos grožy-biū paveikslą. Daug jis savo kalbos žodžiū ir ištisū sakiniū noriai išdėstė, taisė nevyku-sias mudviejū ištarmes. Tečiau viršaus „kamar-

džioba" (sveiks) ir „madlapt" (dėkui) nieko daugiau neatsimenu.

Naktį praleidova pusėtinai vargingai. Nors turėjo savo pagalves ir po šiltą antklodę, visgi medinių suolų kietumas nesuminkštėjo. Tat nelaukdamas, kol saulės pirmieji spinduliai pasveikins mudvi per langą, anksti atsikėlėva, susikroivėva daiktus ir išėjo pasidairyti į kalnus, taipgi lomoje į susitaupusį senutį Mechetą.

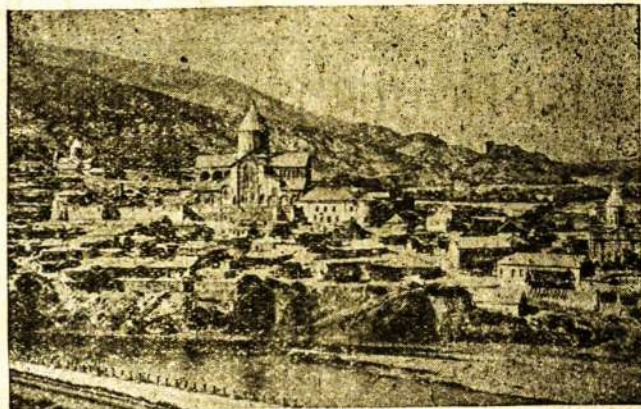
Mechetas dabar niekuomi svarbesniu neišsilyni. Jis stovi prie to paties vardo Užkaukazijos gelžkelio stoties ir turi gyventojų suviršum 1200; vasaromis daugelis iš Tifliso atvyksta čia praleisti vakacijas.

Nuo seniausių gadyinių Mechetas buvo iki V šimtmečiui po Kristaus gimimo Gruzijos karalijos sostine, tat buvo kur kas didesnis, nei dabar ir labai turtingas miestas. Jojo senobinę didybę patikrina ir suteiktas jam ėiabūvių kalboje vardas „Dedachalachi", kurs reiškia miestų motina. Jei tikėt padavimams, Mechetą reiktų priskaityt prie seniausių pasaulio miestų. Jam davęs pradžia būk Nojaus praanūkas Kartlosas, čia apsigyvenęs po tvanui. Nuo jo tai prasidėjus ir Gruzijos karalių kilmė.

Kada krikščionija pradėjo leisti Gruzijoje savo šaknis, tikrai nežinia. Galima vien daleisti, jog vienu metu, kaip Armenijoje, t. y. ankstybiausiuose amžiuose. Formališkai-gi toje viešpatijoje įvedė Kristaus tikėjimą šventoji Nina tarp 322—324 metų.

Karalius Mirianas, apsikrikštijęs su savo pavaldiniais, pastatė Mechete labai gražią bažnyčią. Tą bažnyčią vėliaus sugriovė Tamerlanas. Ant jos griuvėsių Gruzijos karalius Aleksandra, XV-ame šimtmeityje išstatė akmeninę katedrą dvylikos apaštalu vardu. Už miesto-gi ant gražaus kalno Mirianas ėsteigė po šv. Ninos globa moterų vienuolyną su bažnyčia, kurioje ilsisi jo paties palaikai. Vienuolynas ir po šiai dienai tebepuošia savo triobėsiomis miestelio apylinke. Kelis šimtmečius Mechete gyvenęs ir tos šalies patriarkas. Perkėlus karaliaus sostą Tiflisan ir patriarkas apsigyveno naujoje sostinėje.

Gruzinai lygiai kaip ir armėnai, anksti priėmė krikštą, buvo uolūs savo naujojo tikėjimo pasekėjai. Jie noriai aukojo savo uždarbi ir spēkas pastatymui skaitlingų maldynių, vienuolijų ir gerų mokyklų; jie-gi taipos liejo kraują kryžuočių karėse a; gynime tikėjimo nuo muzulmonų. 1123 mete jų valdovas Jonas pagarsėjo išvaduotoju savo šalies iš mahometonų rankų. Savo gi didžiausios garbės ir gerbuvio Gruzija dasiekė karalienei Tamarai viešpataujant tarp 1184—1212 metų. Jos žemės tuomet siekė nuo Juodųjų iki Kaspijos jūrių. Salies gerbuvėis žydėjo. Nors yra užsilikę daug anekdotų, paženklinančių tamsiais broozais Tamaros kaikurias ydas, tečiaus visgi negalima užginčyti jai didelės išminties, administratyvio

Senovės gruzinų sostinė—Mchet; katedra, šv. Ninos vienuolynas.

buklumo ir karšto prie savo žmonių prisirišimo. O ir žmonės, kaip galima spręsti iš daugybės tai valdovei išstatytų po visą karalių rumų, nebuvo užsimerkę ant jos darbų. Da ir šiandien reto gruzino namuose neužtiksi Tamaros paveikslo. Net rusų valdiškojo kelio stotyse, šalia caro ir carienės paveikslų, neretai pamatysi ir Tamaros, nors miniaturoje vaizdelį. Keliatą jos rūmų griuvėsių matyt važiuojant ir Gruzinų Kariškuoju Keliu.

Paskutinis Gruzijos karalius Jurgis XIII, nepajiegdamas apsiginti nuo Persijos nuolatinių anėpuolių, 1801 mete išsivadėjo sosto ir savo karalių pavedė Rusijos caro Aleksandro I globai. Nuo to meto Gruzija neteko savo autonomijos ir skaitosi vien rusų provincija. In tai neveizint, tautystę savo jie drūčiai užlaiko. Nors daug nukentėjo persekiojimū nuo svetimo rando, visgi savo kalbą, papročius, tradicijas jie skaito nepaliečiama šventenybe. In rusų mokyklas savo vaikus nenoriai siunčia,—nebent tik iš vargo. Daugeelis jų bevelija, kad vaikai liktų visai be apšvietimo, negu lavintūsi rusų kalboje.

Sugrižusios stotin jau radova savo kambaryje ant stalo didelį su užplikyta arbata virdulį. Kamuooliais versdamasis iš jo garas, nedavė ilgai mėginti mudviejų apetitus. Norėjo kankansčiausia iš čia išvykti, kad neapleidus progos pasigėrėti beaustant gražiais Kaukazo kalnų reginiais. Viens pakeleivis dar ankščiau mudviejų išvyko, gal tokios jau minties paskatintas. Nuo stoties tarnybos atsizinojau, kad tai buvęs amerikietis, kaž-kokiu tikslu apsinakvojęs Mechete. Mudviem bepusryčiaujant, sukrauta mūs daiktai ant bričkos užpakalio, pakinkyta pora smagių arklių su visokiais gruzinų savotiškais pumpurais, sagutėmis ir skambalais. Kad pradėjo važiuoti, be perstojo lydimos žvangalų balsais, prisiminė man Lietuvoj vestuvės žiemos mete, ar kunigų kalėdotuvės. Tie skambučiai kadais pirmoje dėtoje mane begalo linksmindavo, antroje gi—iliedavo krūtinėn baimės jausmą, kuomet da elementorinės tikėjimo teisės nebuvo prigijusios kudikiškoj siejoj.

(Toliaus bus.)

Evangelija

šeštoje nedėlioje po Sekminių, pagal šv. Morkų, skyrius VIII.

Anuomet, kad buvo didi minia, o neturėjo ką valgytų, Jezus, pašaukęs savo mokintinius, tarė jiems: Gailu man minios, jog šitai jau tris dienas esti prie manęs, o neturi ką valgyti. Ir jeigu paleisiu juos alkanus jų namuosna, pavargs kelyje, nes kaikurie iš jų atėjo iš toli. Ir atsakė jam jo mokintiniai: Kasgi čia galės pavalgydinti juos čionai duona girioje? Ir paklausė jų, kiek turite duonos? Kurie tarė: Septynetą. Ir paliepė miniai sėstis pabalakū. O ėmęs septynetą duonos laužė, laimindamas, ir davinėjo mokintiniams savo, kad dėtų priešais jų; ir dėjo prieš minią. Turėjo taipos ir truputį žuvelių: ir tas laimino ir liepė padėti prieš juos. Ir valgė, ir privalgė; ir surinko, kas buvo iš trupinių, septynis krepšius. O buvo tų, kurie valgė, apie keturis tūkstančius; ir paleido juos.

IŠ KATALIKŲ GYVENIMO.

LEISTA STATYTI NAUJA BAZNYCIA. Balandžio 21 dieną Gruzių, Panevėžio apskričio, gyventojams pranešta, kad vyriausybė leidusi Gruziuose įsitaisyti bažnyčią. Kol kas ketinama pastatyti čia medinę koplyčią. Bažnyčiai žemės 9 dešimtines paskyrusi graipaitė Tiškevičaitė. Prie išgavimo leidimo statyti bažnyčią nemažai prisidėjo Vilniaus inžinierius p. Skripka. Cionykštieji gyventojai jau išsiuntė į Zemaičių vyskupą prašymą, kad į Grudžius duotų kunigą.

KATALIKŲ RELIGIJOS MOKYTOJŲ REIKALAI. Kauno gubernijos atstovas, M. Yčas, neperseniai įnešė Valstybės Dūmon projektą apie algų sutvarkymą ir padidinimą katalikų religijos mokytojams (kapelionams) vidurinėse Rusijos mokyklose. Ligi šiolios tos algos buvo tokios mažos, kad mokyklų kapelionai, neturėdami iš šalies kokio užsiėmimo, negalėdavę iš jų pragyventi.

ALBANIJA. Albanijos taip pragarsėjęs miestas Skutari prideri netiktai prie didesniųjų Albanijos miestų, bet dar svarbus ir tuo, kad tai katalikiškas miestas, iš kurio katalikų tikėjimo įtekmė plėčiasi po visą apylinkę. Skutarėje yra katalikų arcivyskupas, daug vienuolių, kurie čionai užlaiko savo mokyklas ir kitas katalikiškas įstaigas.

Laikraščiuose randame pagarsinta apie didelius katalikų nuostolius per to miesto apgulimą. Vienas jezuitas vienuolis rašo, kad per visą savaitę katalikiškoji miesto dalis buvo bombarduota. Katedros bažnyčia visa sugriauta, pranciškonų vienuolynas pusiau sugriautas, moterų vienuolių klioštoriuje užmušta viena vienuolė ir 3 sužeistos. Kitas vienuolis, pranciškonų vyresnysis, taip rašo apie savo brolių vargus per Skutario apgulimą: mes tikėjome, kad per apgulimą juodkalniečiai nešaudysią į krikščionių gyvenamąsias vietas. Ir tikrai pirmaisiais dviem mėnesiais tik į turkų dalį tešaudyta. Bet paskui im-

ta šaudyti ir į katalikų gyvenamąją miesto dalį, ypač taikinta į vienuolynus. Viena mūsų įstaiga po kitos buvo apiberiama kulipkomis. Vasario 10 dieną iš armotų sušaudyta mūsų vienuolynas. Vasario 27 dieną sušaudyta vyskupo namai".

PRANCIJA. Respublikos prezidentas psairasęs po dekretu, kuriuo gražinama kariuomenėn kunigai, pirmiau visur atstatyti iš kariuomenės. Kiekviena divizija turėsianti po kunigą. Insakoma išnaujo pagaminti kilnojamus altorius ir kitus pamaldoms reikalingus daiktus.

PASVITINYS, Šiaulių apskr. Gegužės 20 dieną kun. Zivatauskas, buvusias 13 metų Pašvitinio klebonu ir keletą metų diekanu, išvažiavo Kretingos vienuolynan. Parapija su gailėsčiu išlydėjo savo kleboną, kurs daug gero padarė parapijai.

Lai jam Dievas padeda ir toliau darbuoties vienuolyne, kaip ligšiol darbavosi.

SEINU VYSKUPIJA. Jo Eks. Seinų vyskupas Antanas Karosas lanko vyskupiją. Pradžioje birželio mėnesio Jo Malonybė atsilankys Vilniuje ir suteiks šventimus Vilniaus seminarijos auklėtiniams.

ROZALINE mirė ūmai, grįždamas nuo ligonio, kun. Povilas Šimkevičius, Rozalino altaristas, 63 metų amžiaus.

Iš Lietuvos.

ZAGARE, Kauno gub. Pas mus naujoje Zagarėje buvo toksai atsitikimas: vidurnaktį 26 gegužės užpuolė ant klebonijos 4 plėšikai. Kad panaktinis sugrįžo į namus ant poilsio — du iš jų per neuždarytas duris inėjo vidun — kaip ant nelaimės duris tą naktį tarnaitės užmiršta uždaryt — o du paliko lauke ant sargybos. Inėjusieji vidun puolė tuojau prie rašomojo staliuko, kuriame tikėjosi rasti pinigų, ir pradėjo jį plėšt. Bet gaspadinė pajuto „svečius" ir pradėjo šaukti pagalbos. Kaip matai visa klebonija sujudo. Plėšikai pametę viską pabėgo be nieko. Tą pačią naktį, tuur būti tie patis vagis, apiplėšė daktarą Jankelevičių. Duris jo namų buvo kietai uždarytos, bet vagis išplovė duryse skylę ir ikišę ranką numetė geležis nuo durų ir tokio būdu inlindo kambarin. Niekas nepajuto. Išnešė sidabrinų daiktų ant 40 rublių. Daugiau nieko negalėjo rasti.

NEPAPRASTA APSAUGA. Varšavos general-gubernatorius įvedė nepaprastą apsaugą Aleksotos, Fredos, Vainorių, Gudelių, Antanavos ir Pilviškių gminose, Suvalkų gub. Už peržengimus naujų parėdymų kaltininkai bus baudžiami iki 500 rub. štrogo, arba arestu iki 3 mėnesių.

KOVA SU MESOS PABRANGINIMU. Paskutiniaus

liakis Vilniuje tiesiai nebegalima mėsos prisipirkti, ypač jautienos, taip ji pabrango. Delto miesto dūmoje buvo susirinkęs tam tikras komisijos posėdis, kaip kovoti su mėsos pabranginimu. Posėdin buvo pakviesti keliolika mėsininkų krikščionių ir žydų. Iš pasikalbėjimo paaiškėjo, kad kainas mėsai kelia mėsininkų sindikatas (trustas), iš kurio visi Vilniaus mėsininkai gauna mėsą. Nutarta padaryti tam sindikatui konkurenciją. Konkurencijai išlaikyti reikia kokių 34.000 rublių. Kadangi miestui tiek pinigų nesunku gauti, tai ir nutarta, kad miestas stotų tam sindikatui konkurencijai.

NOREJO PABEGTI. Besigydantieji Vilniaus gubernijinio kalėjimo ligonbutyje kaliniai, norėdami pabėgti iš kalėjimo, išlaužė mūro sienos dalį. Tečiaus pabėgti jiems nepavykę. kadangi kalėjimo vyriausybė laiku pastebėjo jų tą darbą.

VILNIAUS UNIVERSITETO REIKALAI. Sako, kad naujasai Verkų dvaro (arti Vilniaus) savininkas Spinekas žadąs paaukoti Vilniaus universitetui pastatyti 40 dešimtinių žemės.

MISKU APSAUGA. Kauno gubernijos miškų apsaugos valdyba uždraudė kirsti miškus: vienam dvarininkui Panevėžio apskr. 6 metams ir vienam dvarininkui Telšių apskr. 17-kai metų.

OBELIAI, Kauno gub. Gegužės 12 dieną laike sumos nežinomas piktadaris išlaužė per langą į kleboniją ir apvogė vietinį kamendorių, išnešdamas apie 10 rublių pinigais ir rūbų už koki 20 rub. Tečiau piktadaris tą pačią dieną sugautas ant Rokiškio stoties. Atrasta pas jį pinigai ir beveik visi daiktai.

MOKINIŲ VASAROS KOLONIJA. Pirmosios Vilniaus vyrų gimnazijos tėvų komitetas taiso šįmet tos gimnazijos neturtingiems mokiniams vadinamąją vasaros koloniją Zaslų miestelyje, Trakų apskr., kur mokiniai galėsį dykai ilsėtis vasaros metu. „Vilt.“

NAUJOS DRAUGIJOS. Patvirtinta įstatai šių Kauno gub. naujų draugijų: Radviliškio pieninės, Vidžių ir Aukmergės vartotojų draugijų, Onušio, Užpalių, Kupiškio, Ovantos ir Kuršėnų ugnėgesių draugijų. Gegužės 17 d. patvirtinta šios naujos draugijos: draugija steigti ir užlaikyti vidutinei mokyklai Joniškėje, skaitymo mylėtojų draugijos Janave ir Naumiestyje (Raseinių apskr.). Kliubas Kaune vardu „Avilys“, muzikos-dainų dramos draugija Ežerėnuose, ukės rateliai Zarėnuose, Vasiliškyje, Siauliuose, Užventyje, Komajuose, Vieškėnuose, Seduvoje, Subačiuje.

Uždaryta Tauragės ukės ratelis kaipo nieko neveikiantis.

ERZVILKAS, Raseinių apskr. Pirmame po Velykų nedėdienyje vienas žmogus su savo pačia išėjo pas gimi-

nes į svečius, žinoma, neužmiršo pasiimti ir šnapso. Sumos laike eidami per mišką atsisėdo pasilsėti ir pasistiprinti pasiimtuojų skystimėliu. Turbūt gerokai ir pasistiprino, nes atsistojęs kelius sykius davė savo pačiai lazda į galvą, taip kad toji visa apsiptylė krauju, krito ant žemės ir negyva. Žmogžudys, pažiūrėjęs ir pasiklausęs, kad jo pati nekvėpuoja, manė jog tikrai ji jau negyva ir nuėjo sau ramiai prie antrosios, kurią seniai jau buvo apsirinkęs. Bet užmuštoji atgijo ir vargais negalais išrėpliojo iš miško, kur žmonės pamatę išgelbėjo, o žmogžudys tuojau atrastas Eržvilke alinėj ir suimtas.

Praslinkus kelioms dienoms, išbėgo nežinia kur su miško darbininku, atvykusiu iš kitur vieno kalvio pati, paliko vyrą su visais vaikais, tik laimė, kad nepaspėjo išsivežti visų daiktų, kurie taipogi buvo jau sudėti. Bejieskant pabėgusios, atrasta miške taipgi viena moteriškė negyva. Tai kokios pas mus naujienos.

Dar turiu pridurti, kad pas mus labai prasiplatinęs girtuokliavimas. Alinių kaip grybų po lietui pridygę. Geria čia netiktai suaugę vyrai ir moteris, bet ir jauni vaikai. Bet labiausia liūdna darosi žiūrint į tas jaunas mergaites, ir tos eina į alines ir be jokios gėdos geria netik rudą alutį, bet ir baltąją arielkėlę.

GIRSUDAI, Daujėnų parap., Panevėžio ap. Girsūdiečiai nutarė išsiskirstyti į viensėdijas. Atvažiavęs matininkas pradėjo matuoti žemę, 6 dieną gegužės reikėjo apėiti aplink sieną grįtelininkų, bet grįtelininkai neleido: jų susirinko didelė minia, daugiausiai moteris, pradėjo barties ir net apstumdė maitininką. Matininkas davė žinią žemiečių viršininkui. Štai ant rytojaus atvažiuoja žemiečių viršininkas drauge su Biržų ir Pasvalio pristovais, su 10 raitų ir 12 pėsčių sargybinų, taipogi pašaukta tapo visa valsčiaus valdyba. Tada tai be jokių kliūčių išmatavo. Du kaltininku patubdyti šaltojon.

NAUJAMIESTIS, Panevėžio apskr. Naktį į 19 gegužės auštant keletas girtų vaikinų išdaužė su akmenimis kuone visus bažnyčios langus. Bedaužydami langus sumušė vieną lempą, vertumo apie 50 rub. Paskui atėję pas špitolę pradėjo su akmenimis mėtyti į duris, taip kad duryse paliko didžiausios žymės. Praeidami drožė akmeniu į lagą, vedantį ant salkų. Stiklai subyrėjo ant lovos tenai gulėjusio vargoninko pagelbininko, o akmuo nukrito pas pat jo lovą ant grindų. Jis tuoj pribėgo prie lango ir pažino piktadarius. Atsirado dar liūdytojų, kad jie visą naktį gėrė karčemoj. Jie buvę labai pikti ant kunigėlio, kam, girdi, jis „vakaruškas“ uždraudžias. Dieną urėdninkas sustatė protokolą ir išvarė visus pas sliedovėlį į Krekenavą.

VABALNINKAS, Panevėžio apskr. Jau penkti metai, kaip Vabalninke gyvuoja Lietuvių Katalikių Moterų Draugijos skyrius. Nuo pat draugijos įsikurimo daug galvojo ir svajojo vabalninikietės moteris, bet pinigų stoka ir sunkios aplinkybės nedavė gerai veikti. Visgi, nežiūrint į tai, jau gana didelę pažangą padarė mūsų moteris. Taip, jau antri metai, kaip Vabalninke jos įsikūrė

pavyzdinę audimo dirbtuvę, kūrėjoje audžiama labai dailiai ir prieinama kaina visokios rūšies čerkesai, milai, ir kiti panašūs dalykai. Kad labiau patobulinius audimus mūsų apylinkėje, dirbtuvė priima mokines labai geromis sąlygomis; geisitna, kad kuodaugiausiai lietuvaičių eitu mokyties į mūsų dirbtuvę.

Prie dirbtuvės yra dar savo nėrimo dirbtuvė. Joje galima gauti pirkti ir užsisakyti visokios rūšies mezginių, pradėdant nuo pirštinių ir baigiant nertais drabužiais. Abiem dirbtuvėm gerai sekasi.

Nuo seniai moteris svajoja apie išikūrimą Vabalninke ūkės mokyklos; tam tikslui neseniai pirko miestelyj plotą žemės ir medinius namus. Netrukus į tuos namus persikels abi dirbtuvi, o su statymu mokykloms reikės dar palaukt. Bet laikui bėgant gal ir tą savo saldžią svajonę joms pavyks įvykdyti.

„Vien.“

VEPRIAI, Ukmergės apskr. Neseniai čia vienos buvo labai triukšmingos krikštynos. Šeimininkas pakvietė daug svečių ir ėmė juos ir pats save gausiai vaišinti degtine. Pasigėręs šeimininkas supyko ir ėmė mušti svečius. Pirmučiausia jis parbloškė ant aslos savo kūmą, o paskui išmušė koją savo motinai. Tai tau ir pasilinksmimas su degtine!

RODUNE, Vilniaus gub. Čia vėl parapijonai pradeda skųstis. Žadama naują bažnyčią statyti vien lenkams, lietuviams gi palikti senąją medinę. Roduniečiams ir kitų šio kampelio lietuviams labai sunku nusipirkti lietuviškų knygų. Retai kada prie bažnyčių škaplierninkai išdrįsta parodyt lietuvišką knygą. Lietuviams pas tokius škaplierninkus, kurie neparduoda lietuviškų maldaknygių, reikia nieko nė nepirkti.

„VILIJOS“ PELNAS. Vilniuje yra lietuvių fabrikas „Vilija“. Pernai metais „Vilija“ turėjo gryno pelno 4791 rub. 31 kap. To pelno 10 procentą skiria dovanų tarnautojams, 100 rub. lygiomis dalimis skiria Lietuvių Mokslo, Lietuvių Dailės ir „Saulės“ draugijoms ir „Žagrės“ steigiamajai Gizuose (Suvalkų gub.) ūkio mokyklai. Likusį pelną išdalina tiems, kurie turi idėję į „Vilijos“ bendriją pinigų.

VIDENISKIS, Vilniaus pav. Du metu atgal mūsų klebonas su pagelba lieseniečių ir kitų padarė akmeninį tiltą per Luogų. Šimet gi sumanė dėl žmonių patogumo daryt tiltą per upę Sesartę, bet žmonės bijo pradėti, manydami tiltas brangiai apsieisias. Klebonas gi nekartą aiškino, kad tik padirbėti reikės, o daugiau nieko, kaip ir per Luogų, kur taipos iš pradžios rūgojo ir bijojo, o šiandien nevienas važiuodamas per tiltą sveikatos paprašo.

Po ketverių metų darbavimosi klebono atsimainė taip ir pats Videniškis. Kaip lankė mus vyskupas Ropas, išbarė už bažnyčios apleidimą, sakydamas: „Musėt ir dūšios jūsų tokios nudriskusios ir apleistos, kaip šita bažnyčia“; šiandien gi, tikimės, pagirtų, nes bažnyčia atnaujinta, šventorius gražiai apmurytas ir apdengtas, kiti tro-

besiai perstatyti, sutvarkyti. O jau sodnas, tai sodnas! labai retai kur prie klebonijos galima rasti tokį puikų sodną.

TRAKAI, Vilniaus gub. Birželio 2 dieną valdžia atsiuntė į Trakus tris specialistus akių gydytojus. Sergantieji akimis būsiai gydomi dykai. Taigi, kas tik serga akių ligomis, tegu pasinaudoja šia proga ir atsilanko Trakuosna. Tokie daktarai gerai pažįsta visokias akių ligas ir jas gydo.

KALESNINKAŠ. Kalesninkai neseniai dar buvo didelis kaimas, bet pastačius koplyčią, pradėjo virsti miesteliu. Dabar čia baigiama statyti mūro bažnyčią, kurios pastatymu rūpinasi vietinis klebonas ir parapija. Kalesninkų miestelis yra labai gražioj vietoj, netoli teka upė Tura, kurios krantai gražiai apaugę medeliais ir žydinčiomis žolėmis, pritraukia čia vasarą šventadieniais daugelį žmonių.

Apšvietimas tarp vietinių gyventojų pastaruoju laiku žymiai pakyla. Pirmiau čia buvo tik liaudies mokykla, dabar gi atidengta dviklesė mokykla. Laikraščių skaitymas taip-pat žymiai pradėjo kilti. Kiltant apšvietimui mažta visokie blogi inpratimai, ypač girtybė ir peštynės. Dabar kaikurie daugiau susipratę ūkininkai po mišių neina karčemon, bet skubia namo ir čia skaito laikraščius ir kygas.

JONIONIS, Liškavos par. Vilniaus g. Jonionių kaimas didelis, stovi prie pat Nemuno kranto, arti girių; graži vieta, bet žmonės labai tamsūs, nei vieno laikraščio neskaito, o girtuokliauja visi. Merkinės miestelis tik už dviejų varstų, tat kas savaitė jonioniškiai būna ten, tik bažnyčion pasivėlina, nes visą dieną prie buteliuko karčiamoje sėdi, o grįždami vakarop namon rėkauja, dainuoja baurias dainas. Per tai jie ir bėdni, nors uždarbiai čia geri leidžiant rąstus Nemunu į Kauną.

TRINKUNAI, Labanorių par., Vilniaus gub. Balandžio 28 dieną, antroj Velykų dienoj, susirinko jaunimas pas vieną ūkininką pasilinksmintų. Bet su savim atsinešė kiekvienas po degtinės buteliuką, ir gerai inkausę pradėjo rėkauti, dainuoti nežmoniškais balsais. Yra ir gerų jaunikačių, kurie buvo atėję ten pažiūrėti, bet pamatę tokį apsiėjimą, prasišalino. Labai negražus čia merginų paprotys, kad jos priima vaikus, kurie ateina su degtine. Kad merginos būtų daugiau susipratusios ir tokių svečių nepriiminėtų, tai pamažu išnyktų tas paprotsys, ir pačios merginos greičiau ištekėtų.

MERKINE, Trakų apskr. Kovo 30 dieną Merkinėn atvažiavo kokie tai du nepažįstami vyrai, juodai apsitaisę, užvažiavo pas žydelį karčemninką ir paprašė vietos, kur padėti galėtų pripildytuosius kuom tai du maišu, paskui ėmė dvi kvortas arielkos, dešimts svarų pyrago, 6 silkes, 10 bonkų alaus ir šiaip dar daug visko pavalgė. Vienas tuojau išėjo, kitas išeidamas pasisakė kad tuoj grįš ir apmokės, nes dabar turis tik 500 rub. bumažką, už tai pa-

liekas čia du pilnu maišu trašų, drūtai užsiūtų, kuriuos būk nuo stoties vežą. Zydas patikėjo ir atleido tuodu vyru, kurie ir iki šiai dienai nepasirodė. Maišuose gi buvo pelenai, smelys ir du negyvišunes.

SUIKONIS, Panevėžio apskr. Balandžio 30 diena iš ryto įtrenkė perkūnas į vieno ūkininko stainę, kol pamaltė žmonės ir subėgo gelbėti, tai spėjo užsidegti visas stogas ir per atvirus langelius inėjus vidun liepsna užėmė ir lubas ir toliau smarkiau plėtojosi. Žmonės skubino išgelbėti iš tós stainės arklį, pusanthro šimto rublių verta, bet rado jį ir vieną karvę užmuštą. Kitų gyvulių irgi nesuspėjo išgelbėti. Sudegė išviso 3 karvės, 2 telyčios, 1 arklys, 2 šimečiai teliukai, 11 avelių ir 15 gerialių. Urėdninkas atvažiavęs apkainojo ant 500 rublių nuostolio.

Tą pat dieną Vabalninkų miestely perkūnas apdegino vienos grintelės stogą, sudegino rūbus vienos senelės, kurie buvo ant stogo, bet gaisrininkai spėjo užgesinti.

„Auš.“

Lietuviai Svetur.

LIEPOJUS. Liepojun atplaukė iš Amerikos laivas „Rusija“, ant kurio sugrįžo savo tėviškėn daug išėivių. Pasak pačių grižtančiųjų, Liepojun atvažiavę ligi 600 žmonių ir beveik visi jie grįžta pasinaudodami šių metų jubilėjiniu Romanovų giminės manifestu. Tarp grižtančiųjų daugiausia buvo gudų, o po jų lietuvių. Grižtantieji daro nemalonų išpūdį: apsilvilkę jie gana puikiai, betgi jų elgimasis prieštarauja paviršutinei jų išvaizdai. Jų dauguma girti šūkauja, rėkauja kiti muštynes kelia. Kelis syk žndarams reikėjo malšinti trukšmadarius.

Taigi, matyt, mūsų išėiviai Amerikoje nesinaudoja josios apšvieta. Kokie išvažiuoja, tokie ir grįžta.

— Gegužės 24 dieną 10 valandą vakare ant geležinkelio nukrito nuo garvežio ir ant vietos užsimušė mašinistas Buividas, lietuvis.

Amerikos Naujienos.

Karščiai. Pradžioje šios savaitės Suvienytose Valstijose prasidėję karščiai. Karščiausia diena buvo birželio 16. Philadelphijoje tą dieną viduryje miesto buvo 99 laipsniai karščio. Pasimirė nuo karščio 8 žmonės ir apie tiek pat apsvaigintų paimta į ligonbučius. Visi ligonbučiai pasirengę sutikti daugiau karščio aukų.

Kituose miestuose tą dieną taipogi neapsieita be aukų.

Chicagoje karštis siekė 98 laipsnius; nuo karščio numirė 5 žmonės.

New Yorke ant gatvės linijos termometras rodė 102 laipsniu; daugelis apsvaigusių nuo karščio žmonių paimta ligonbutin, bet pasimirimų nebuvo.

Detroite, Mich., vidudienį termometras siekė 104 laipsnius; pasimirė nuo karščio vienas žmogus.

Cincinnati, Ohio, karštis tą dieną užmušė 3 žmones ir 25 apsvaigino; ant gatvės linijos termometras rodė 104 laipsnus karščio.

Indianopolise, Ind., birželio 16 buvo karščiausia diena į 20 metų; nuo karščio pasimirė 2 žmogus.

5 užmušti ant gelžkelio. Stamford., Conn. Ant New York, New Haven ir Hartford gelžkelio, netoli šio miesto, birželio 12 dieną atsitiko nelaimė: susikūlė du traukiniai. Toje katastrofoje užmušti 5 žmonės ir kelios dešimtys sužeista. Areštuota vieno traukinio inžinierius, kurį kaltinama už netėmijimą signalų.

Tarp sužeistųjų esąs vienas New Yorko katalikų kunigas Berhler, kuris daugiausiai pasidarbavo gelbėjimui sužeistųjų, kol pribuvo iš Stamfordo gydytojų pagelba. Jis nukeliavo ligonbutin tik tada, kada visi sužeistieji buvo gydytojų apžiūrėti ir suteikta jiems pagelba.

Užgriuvo 11 žmonių. New York, 14 birželio. Dirbant tunelį (subway) ties 56-ta gatve ir Lexington avenue žemė griudama užmušė 11 darbininkų ir kelis sužeidė. Susidariusi iš kelių šimtų žmonių gelbėjimo partija jau atkasė 6 užmuštųjų lavonus.

Suvaržantis ateivystę įstatymo sumanymas. Suvienytų Valstijų Kongresan birželio 13 dieną įneštas taip vadinamasis Burnett—Dillingham billius, varžąs ateivystę į Suvienytas valstijas. Kaip žinoma, Taftui prezidentaujant, tas billius buvo priimtas atstovų būto ir senato, bet Tatfas po juomi nepasirašė ir jis negalėjęs tapti įstatymu. Dabar to billiaus įnešėjas, Alabamos valstijos kongresmonas Burnett, tvirtina, kad jis būsiąs priimtas abiejuose kongreso butuose 3 balsais prieš 1. Jeigu taip būtų, tai tas billius galėtų tapti įstatymu ir prieš prezidento Vilsono norą. Tas įstatymas uždarytų duris Amerikon ne vienam ateiviui, ypač iš mažiau apšviestų kraštų.

Vaikų dvikova. Charlestown, W. Va. Birželio 12 dieną čia atsibuvo dvikova tarp Frank Carter'io 16 metų amžiaus ir George Millerio 15 metų amžiaus. Po 25 minutų kovimosi sužeistas Carteris ant vietos paguldė Millerį ir pats pabėgo. Besikaudami jiedu, sako, užlaikė visus dvikovos padavadijimus.

Rooseveltas apsilankysiąs Argentinoje. Pulkininkas Rooseveltas neužilgo žada važiuoti į Argentiną (Pietinėje Amerikoje), kur jis laikysiąs paskaitas apie Suvienytas valstijas.

Gompers neišgįs. Samuel Gompers, Amerikos Darbo Federacijos prezidentas, sunkiai serga. Gydytojai visai nuostoję vilties, kad jis pasveiksias.

Numirė begindamas byla. Birželio 17 dieną Pottsvillės, Pa., teismo rūmuose begindamas byla staigiai pasimirė nuo apopleksijos žinomas visoje apylinkėje advokatas G. E. Farguhar.

Ir vėl streikai W. Virginijoje. Vakarinėj Virginijoje, kur suvirš metų laiko tęsėsi anglaikasių streikas, darbininkai nenūrimo ir po to, kada pašaukti karei-

viai keliolika jų nušovė. Neapsikentusi valdžia pasiuntė kelis senatorius, kad ant vietos ištirtų angliakasių padėjimą. Bet turbūt darbininkai nelabai esą užganėdinti iš tos komisijos tyrinėjimų, kadangi Paint and Cabin Creeks angliakasyklų darbininkai šaukia ant ateinančio nedėdienio mass-mitingą, kuriame nori anutarti vėla atnaujinti streiką.

Jūros „karalius“ pribuvo. Birželio 18 dieną New Yorko uostan pribuvo Hamburg-American linijos garlaivis „Imperator“ atlikęs savo kelionę per jūrą 16 dienas 18 valandų ir 8 minutes. „Imperator“ esąs didžiausias ir geriausiai įtaisytas pasažierinis laivas. Jis turįs 900 pėdų ilgio, 96 pėdas pločio ir 103 pėdas aukščio; antsyk gali paimti 5000 pasažierių, neskaitant kelių šimtų tarnautojų. To laivo pastatymas atsiėjo pusšesto milijono dolerių.

Zuvo 14 amerikiečių. Ant salos Jolo, Filipinų grupoje, sukilo morai. Amerikiečiai, juos bemašindami, pražudė 14 savo kareivių. Paskutinėje kovoje, kuri tęsėsi 4 dienas, morai tapo visiškai sumušti.

Iš Visur.

RUSIJA.

Ministeriai susikirto su Dūma. Rusijos ministeriams labai nepatinka, kad Dūmos atstovai daro jiems visokius užmėtinėjimus ir kelia į aikštę jų „griekus“. Birželio 14 dieną, svarstant biudžeto klausimą, ministeriai ir kiti ten buvusieji valdininkai pasijuto labai įžeisti atstovo Makarovo II žodžiais. Jie visi demonstratyviškai išėjo iš Dūmos posėdžių salės ir pasakė negrišią ten tol, kol Dūma negvarantuosianti, kad panašūs valdžios atstovų užgauliojimai daugiau neatsikartos.

Vėliau ministeriai laikė savo posėdį, kuriame aštriai kalbėta apie Dūmos paleidimą.

Nepaprastas radinys. Censtakavos policija gavo žinot, kad Viatkos gubernijoje, miškuose, rasta keletas Censtakavos paveikslų, arnotų ir kitų bažnytinių rūbų, daugelį šventųjų daiktų ir šiaip dalykų iš Censtakavos. Kokiu būdu tie daiktai pakliuvo net Viatkos gubernijon ir ar turi jie kokią ryšį su žinomąja Censtakavos šventvagyste — parodys tardymas.

Rusijos valstybės skola. Rusijos valstybės skola sausio 1 dieną 1913 m. siekė išviso 8.845.177.678 rublius. Kaikurios skolos užtruktos dar pereito amžiaus pradžioje. Pernai metais valstybės skola sumažėjo išviso tik 96 milijonais rublių. Šiais metais vyriausybė turėsinti išmokėti tik vieną procentų 370.903.786 rublius.

Mokinių surašas. Rusijoje pabaigta daryti surašą, kiek toje šalyje sausio 1 d. 1913 m. buvo mokyklų ir mokinių. Taigi mokyklų—vidurinių ir pradinių—buvo tą dieną Rusijoje išviso 100.295. Mokytojų buvo išviso 154.177 žmonės; mokinių — 6.80.510. Pastebėti-

na, kad 1880 metais buvo surašyta mokinių išviso 1.140.915. Tokiu būdu mokinių per 30 metų padaugėjo tik 6 kartus.

Sprogo armota. Peterburge, bandant, ar gerai šaudo naujai nulietos laivyno armotos, viena armota staiga sprogo, užmušdama laivyno konduktorių, sunkiai sužeizdama vieną aficierių ir lengviau sužeizdama vieną aficierių ir du jūrininku.

Lenos atsitikimų atbalsis. Lenos kasyklose, Sibire, kaip skaitytojai žino, pernai dėl ištikusio streiko sušaudyta suvirš du šimtu darbininkų. Gegužės 16 d. atstovas Kirenskis Dūmoje pasakė kalbą apie tą atsitikimą. Štai jo žodžiai: „Streikas Lenos kasyklose buvo kilęs vien iš ekonomiškų priežasčių, dėl baisaus darbininkų užlaikymo. Net senatoriai, dirbę revizijas pripažino, kad taip menkose triobelėse negalima žmonėms gyventi, kur batai ir drabužiai prišaldavo prie grindų ir sienų, o žmogaus plaukai prišaldavo prie lovos galo. Sugrižę nuo darbo darbininkai turėję kojas statyti šilta vandenį, kad galima būtų batus nuimti. Spiegai visur viešpatavo neapsakomi, gi kasyklų kompanija nesirūpino žmonėms įtaisyti nei atsakančių gyvenimų, nei pačios kasyklose reikalingų patogumų. Kasyklų savininkas Ginsburgas ant visų skundų davęs savo paaiškinimus ir, turėdamas geras pažintis Peterburge, visus skundus naikindavęs. Darbininkai, negalėdami niekur teisybės prisiskauti, sukėlė streiką, stengdamiesi kokių nors būdu išgauti teisybę, už ką likosi sušaudyti.“

Kerenskio kalbos atydžiai klausėsi visi Dūmos atstovai.

Romanovų jubilėjus. Caras Nikalojus su visa savo šeimyna išvažiavo į iškilmės 300 metų Romanovų viešpatavimo jubiliejaus. Išklimės prasidėjo gegužės 29 d. miestuose: Vladimire, Suzdale, Zem. Novgorode, Kostromoje, Jaroslavlė, Rostove, Perejaloslavle ir Maskvoje. In tas iškilmės išvažiavo ir kaikurie ministerriai.

Konfiskavo 7 laikraščius. Varšavoje valdžia konfiskavo 7 dienraščius už pranešimą iš Peterburgo apie Petrakavo gubernijos atstovo Lempickio kalbą Dūmoje.

Macochas išėjęs iš proto. Iš Petrakavo praneša, kad Macochas, sužinojęs, kad netrukus nuo jo būsia nuvilkti kunigo rūbai, išėjęs iš proto. Kaip žinia, Vašavos teismo rūmai nuteisė Macochą 15 metų katorgos; vasario 21 dienos manifestu bausmė sumažinta jam trečdaliu, taigi 5 metais. Tokiu būdu jam pasilieka būti katorgoje 10 metų. Dabar Macochas rašas carui raštą, dėkodamas už bausmės sumažinimą.

Apiplėšė traukinį. Citoje, Sibire, plėšikai užpuolė pačtos traukinį ir atėmė visus vežamus pinigus. Vienas valdininkas liko sužeistas. Pasažieriai, apmirę iš baimės, visą laiką buvo laikomi plėšikų sargyboje; plėšikams pavyko pasislėpti.

¶ Pagarsėjęs Rusijoje Lenos darbininkų sušaudymu rotmistras Treščenkovas tapo paskirtas vyresniuoju žandarų aficieriu vasaros vakarų gelžkelio stotyje.

TURKIJA.

Sefket Pašos laidotu vės. Birželio 12 dieną Konstantinopolyje atsibuvo nužudytojo aną dien turkų didžiojo vizyro Mahmud Sefket Pašos laidotuvės. Palaidotas jis ant Liuosybės Kapų, kur 1909 metais, laike nuvertimo Abdul Hamido nuo sosto, žuvo daugelis jo kareivių.

Delei Sefket Pašos nužudymo Turkijoje padaryta daug areštų. Tarp suimtųjų esąs ir buvusias sultono adjutantą Salio Paša. Pas vieną iš suimtųjų rasta proklamacija, kurioje valdžios priešai (kurių vyriausia valdyba gyvena Egipte) skiria už nužudymą Sefket Pašos dideles dovanas. Taigi, kaip matyti, suokalbys buvęs gerai sugalvotas ir prie jo prigulėję daugelis net augštesnių turkų piliečių.

Naujas turkų ministerių kabinetas. Siomis dienomis tapo suorganizuotas naujas Turkijos ministerių kabinetas, kuris užimsiąs vietą senojo, sugriuvusio su Sefketo Pašos nužudymu. Naujojo kabineto didžiucju vizyru arba ministerių pirmininku yra kunigaikštis Said Halim; jis taipogi esąs ir užsienio reikalų ministeris. Kiti ministriai: karės — Izzet Paša, vidaus reikalų — Talat Bey, valdžios įstaigų — Osman Nizami Paša, komercijos — Suleiman El Bustani ir kiti.

BALKANU SALYS.

Rusija išrišianti Serbų—Bulgarų ginčus. Iš Peterburgo praneša, jog Serbija ir Bulgarija sutikusios visus nesutikimus tarp savęs pavesti išrišti rusų caro valdžiai. Graikija taipogi esanti prielanki tam sumanymui. Taigi aišku, kad šiuomi laiku Balkanų valstybės nenorį kariauti tarp savęs.

Demobilizacija. Sofija, 17 birželio. Bulgarų valdžia priėmė Serbijos—Graikijos pasiūlymą, kad visos jos atleistų namo sumobilizuotus kareivius, o visus nesusipratimus tarp savęs išrištų taikos keliu.

Kolera Bulgarų kariuomenėje. Iš Salonikų praneša, jog bulgarų kareivių stovyklėse Makedonijoje pradėjusi siausti kolera. Jau buvę keli šimtai susirgimų. Ligonbučiai prikimšti sergančiais ta epidemija. Nuo kareivių kolera užsikrėtę ir vietos gyventojai.

Raportai iš Petričo skelbia, kad atgabenti čion iš Caltadžios ir Bulairo bulgarų kareiviai pradėję medžioklę ant vietos gyventojų—musulmonų. Daug musulmonų nužudyta.

Zemės drebėjimas Bulgarijoje. Pereitą subatą, birželio 14 dieną, Bulgariją aplankė smarkus žemės drebėjimas, kuriame žuvo daug žmonių ir tūkstančiai neteko pastogės. Ivaariose vietose sugriauta ir sugadinta daugelis namų ir bažnyčių. Nedėdienį kaikuriose vietose tas drebėjimas vėla atsikartojęs.

Tirnovos mieste iš namų griuvėsių ištraukta 100 žmonių lavonų.

GRAIKIJA—ITALIJA.

Paskutiniuju laiku tarp Graikijos ir Italijos kilo nesusipratimų dėlei Epiro krašto (pietų Albanijoje), kuri

graikai užkariavę iš turkų. Graikai nenori atiduoti Epiro Albanijai ir pasiryžę jį ginti. Gi Italija griežtai reikalauja, kad Epiras pasiliktu Albanijai. Mat, graikų išivyrimas pietų Albanijoje būtų labai neparankus ir pavojingas Italijos intakai Adriatikos jūroje. Italijos užsienio reikalų ministeris pranešė Graikijai, kad Italija greičiau pradėsianti karę, negu užleisianti Graikijai Epirą.

Epiro dalis, kurią turi užėmę graikai, daugiausia apgyventa graikų, kurie esą visi dideliausi patrijotai. Visas Epiras esąs berte užbertas graikų mokyklomis, bažnyčiomis, vienuolynais. Vietos gyventojai geriau norėtų prisidėti prie graikų, negu pasilikti prie Albanijos. Todėl Graikijos vyriausybė pranešė Italijai, jog ji jokiū būdu neatsisakysianti nuo Epiro, ir Italija tik ginklu galėsianti tą šalį atimti iš graikų.

Graikų reikalavimus išdalies palaiko Prancūzija.

RUMUNIJA.

Apako karalienė. Apako Rumunijos karalienė Elžbieta, žinoma daugiau po rašytojos slapyvardė Karmen Silva, pagarsėjusi savo vokiškėmis apysakėlėmis. Neseniai karalienei buvo nuimta nuo akių plėvė, bet tai nieko negelbėjo.

VOKIETIJA.

Jubiliejaus iškilmės. Birželio 15 dieną suėjo lygiai 25 metai, kaip pasimirė kaizerio Vilhelmo tėvas, Fredrikas, ir kaip Vilhelmas tapo apšauktas Vokiečių imperijos viešpačiu. Dėlei tos progos Vokietijoje tą dieną prasidėjo didelės iškilmės. Pribuvusį iš Potsdamo Berlynan Vilhelmą vokiečiai pasitiko su dideliausiomis ovacijomis: Jubiliejaus iškilmės prasidėjo pamaldomis už velionį imperatorių Fredriką. Vėliau kaizeris žiūrėjo kareivių mankštymųsi. Iškilmės pasibaigė utarninke, 17 birželio.

MEXIKA.

Užmušta ir sužeista 600 žmonių. Iš El paso, Texas, praneša, kad gegužės 29 dieną valdžios kareiviai pralaimėjo didelį mūšį su revoliucionieriais. Toje kovoje federalistai prazudė užmuštais ir sužeistais suvirš 600 kareivių. Dabar Revoliucionieriai, nesutikdami jokio pasipriešinimo iš valdžios pusės, traukia ant miesto Cikuagua.

Trumpos žinutės iš visur.

¶ Afrikoje, Anglijos kolonijoje, vietinė vyriausybė susekė draugiją, kuri buvo susitvėrusi kad gaudyti ir esti žmones. Dvidešimts tos draugijos narių pakarta, kiti patubdyti kalėjiman.

¶ 6 Anglijos sufražistės, kurios tapo nuteistos kalėjiman už riaušių kėlimą, pradėjo badavimo streiką.

¶ Garsus vokiečių lakstytuvų išdirbėjas ir lakūnas, grovas Zeppelinas, kurisai pereitą savaitę nulėkė į Austrijos sostinę Vieną, neužilgo žada perlėkti Atlantiko okeaną.

¶ Portugalijos sostinėje, Lisabonoje, miesto gatve einant procesijai nežinomas piktadaris metė pro langą bombą, kuri plyšusi užmušė kelis žmones ir daug sužeidė.

¶ Sveicarijoje nusizudė su savo pačia turtingiausias tos šalies pilietis Eugene Maggi. Nusizudymo priežastis — neturėjimas tikslo dėlei ko gyventi: mat, jiedu neturėjo vaikų, kuriems būtų galėję palikti didelius savo turtus.

¶ Bombay, Indija. Netoli Palestinos potviniuose prigėrė apie 300 maldininkų.

¶ Prancūzas lakūnas, Maurice Prevost, aną dien sumušė pasaulinį greitumo rekordą. Jis nulėkė savo lakstytuvu 111½ anglišku mylių į valandą laiko.

¶ Maskvoje Butirio kalėjimo kaliniai pasmaugė prižiūrėtoją ir sužeidė 3 sargus, patįs gi mėgino pabėgti, bet pašaukti kareiviai pašovė 5 kalinius, kitus gi suėmė.

¶ Odesos (Rusijoje) milijonierius Badovskis, vokietys dvarponis, padovanojo vokiečių ciesoriui 500.000 frankų iš priežasties jo 25 metų viešpatavimo sukaktuvių. Rusų spauda labai pasipiktinusi tokiu vokiečio duosnumu.

¶ Kynų valdžia nemėgsta juokuoti su maištininkais. Neseniai viename miestelyje susirinko 100 aguonų augintojų pasitarti, kaip apsiginti nuo valdžios prispaudimų. Visi jie liko suimti ir gyvi sudeginti. Taipogi sudeginta viena įtariama šeimyna su mažais vaikais.

¶ Kijevo karo teismas (Rusijoje) nuteisė mirtin 6 kalinius už tai, kad jie padarė riaušes, sėdėdami Lipoviecko kalėjime.

¶ Lvove, Austrijoje, suimtas rusų kariuomenės aficerius, St. Jacevičius iš Kauno gubernijos. Jis apkaltintas kaipo kariškas šnipas ir nuteistas ant puspenktų metų tvirtovės.

¶ Netoli Plungės, Kauno gubernijoje, atrasta stori sieros sluogsniai.

¶ Rotherham, Anglija. Bekasant tunelį užtikta požeminė upė. Prasimušęs vanduo prigrūdė 8 darbininkus, kitiems pasisekė išsigelbėti.

¶ Smolensko (Rusijoje) gubernatorius Kabeka uždarė 5 dienoms aresto Smolensko miesto policmeisterį Genezą už tai, kad neprižiūrėjęs miesto gatvių švarumo.

¶ Milane, Italijoje, birželio 17 dieną susikovė tarp savęs streikieriai su streiklaužiais; į jų tarą įsimaišė plicija. To pasekme, daugelis abipusiai sužeista.

¶ Buvusis Punios, dabar Mėlagėnų klebonas (Vilniaus vyskup.) kun. Adomas Zaremba, lietuvis, rusų caro įsakymu gavo garbės ženklą už savo darbus žemės tvarkomoje komisijoje.

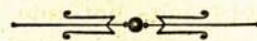
¶ Pasak neseniai surinktų žinių, pastaraisiais 25 metais Rusijoje kaikuriose vietose žemė pabrangusi net 12 sykių.

¶ Ispanijos vyriausybė jieško 3 milijardų frankų pašolos šių metų nedatekliams pridengti. In tokias dide-

les skolas Ispaniją stumia armijos užlaikymas ir reikalai Morokoje, Afrikoje.

¶ Maskvoje stačiatikių sinodas pripažino už šventą rusų patriarką Germogoną, gyvenusį 17-tame amžiuje ir padėjusį ginti šalį nuo lenkų užpuolimo.

¶ Paryžiaus gydytojai išrado gyduolę nuo Kokliušo.

Yvairios Zinios.

Turtai be savininko. Neperseniai Peterburge mirė paskutinysis žinomų Rusijos turtuolių grapų Stroganovų šeimos narys. Mirdamas paliko turto iš viso už 60 milijonų rublių. Kadangi iš Stroganovų nebeliko nė vieno gyvo žmogaus, tai visi tie turtai turi perėti vyriausybei. Bet štai neseniai pas Peterburgo advokatą Vasiljevą atėjo kaimietis Stroganovas, kuris inteikė jam dokumentų, apie jo giminės kilmę, nurodančią, kad jis esąs vienintelis grapų Stroganovų ir jų turtų inpedinys. Jeigu byla bus laimėta, tai tie 60 milijonų rublių tikrai būsią pripažinti tam valstiečiui.

Lenkas Albanijos karaliumi. Tokių, kurie norėtų būti Albanijos karaliumi, atsirado daug. Galop prie varžynių už Albanijos karališką vainiką prisidėjo ir lenkai. Iš Vienos, Austrijos sostinės, lenkų laikraščiai gavo žinią: „Kadangi visi ligšiol siūlomieji Albanijos sostan Austrijos ir Vokiečių kandidatai atmesti didžiųjų valstybių, tai išmymieji albanų vadai pasiūlę parkviesti Albanijai kunigiakštį iš... Lenkijos. Lenkuose, girdi, esą daugelis senųjų katalikų bajorų šeimynų, kurių gislose teka karalių kraujas ir kurios (šeimynos) be to esančios turtingos ir rimtos“.

Stebūklas su bepročiu. Nantes (Francijoje) miesto silpnapročių ligoninėje randasi tulas dėlei proto sumišimo idėtas ligonis, kuris pasirodė stebūklingu skaitliuotuoju, taip kad su juo negali susilyginti net geriausieji matematikos profesoriai, nors jis visai nemyktytas ir tik truputį moka skaityti ir rašyti. Didžiausius ir sunkiausius skaitliavimus jis išrokuoja trumpu laiku ir tai ne ant popierio, bet iš galvos. Taip, pavyzdin, jam buvo užduota išskaitliuoti, kiek sekundų turi 36 metai, 3 mėnesiai ir 12 dienų; jis tą uždavinį teisingai suskaitliavo į ketvirtą dalį minutes.

Smarkibausmė. Londono policijos teismas pamerkė vieną kasierių garlaivių kompanijos „Kuk“ 6 savaitėms kalėjiman už tai, kad jis, mainydamas vienam amerikiečiui pinigų, nusuko 5 centus.

Kunigas—didvyris. Londono laikraščiai praneša, jog parapijoje Ongar, Anglijoje, tapo pastatytas paminklas kunigui Tomui Byless, kurs pernai nuskendo ant „Titaniko“. Kaip jau žinoma, tas kunigas, nors galėjo išsigelbėti, vienok pasiliko ant skęstančio laivo, kad pritaisyti prie mirimo skęstančius žmones. Tokia pat did-

vyrio mirėia mirė ir mūsų tautietis, kun. Montvila, bet apie jį kol-kas nieks nebeatmena.

„ „

Rusų visuomenės duosnumas. Kaip žinome, apie 300 Peterburgo karos medicinos akademijs studentų, nepatenkintų naujaja tos mokyklos tvarka, turėjo iš ten pasitraukti. Kaikurie pasiturinti studentai išstojo kitosna mokyklosna, bet apie 100 jų, neturėdami ištekliaus važiuoti kitur baigti mokslus, pasiliko taip sakyti ant gatvės. Rusų visuomenė, be pažiūrų skirtumo, gana karštai atsiliepė į vargą, kuriame atsirado daugelis pašalintųjų studentų. Susitvėrė tam tikras komitetas tiems studentams šelpti; iki šioliai tas komitetas jau surinko suvirš 40 tūkstančių rublių aukų.

„ „

Rusijos išgabenamosios prekybos nupuolimas. Peterburgo eksporto prekybos biržoje prof. Goldšteinas paskaitė neseniai gana indomių žinių apie Rusijos išgabenamąją prekybą. Anot prof. žodžių, Rusijos išgabenamoji prekyba (eksportas) ne tik nedidėjas, kaip tai esą su kitomis valstybėmis, bet dar mažėjas. Rusijos eksportą iš pasaulio rinkos neapsakomu greitumu išstumia kitos valstybės. Iš Norvegijos, Švedijos ir Danijos Rusiją jau visai išstūmusios Vokietija, Suvienytos Valstijos ir Argentina. Iš Vokiečių ir Anglijos, didžiausios javų rinkos, Rusiją išstumianti Kanada, Argentina, Australija ir Rytų Indijos.

Vyriausioji tokio Rusijos eksporto nupuolimo priežastis tai geležinkelių trukumas ir rusų prekybos laivų menkumas. Taip-pat Rusijos eksportui kenkia jos uostų netikumas. Didžiausias Rusijos uostas, Odesa, kuris dar neseniai savo apyvarta skaitėsi 34-tuoju Europos uostu, dabar esąs nustumtas kitų uostų net 70 ton vieton. Europos valstybėms delto prekyba sekasi, jog jos suprato, kad reikia turėti vieną ar du, bet geru uostu, o ne 20 blogų uostų, Kaip Rusija.

Žinyčios išgėso.

Zinyčios išgėso ant amžių tėvynėj,
Bet nenusiminkie, tauta mūs senoji!
Dievs kitą zinyčią, bet tavo krūtinėj
Tau meilę, tikėjimą vėl dovanoja.
Nors tavo aušrelę, taip šviesią, raudoną
Tuo tarpu ir stelbia baisinga tamsybė,
Bet nenusiminkie: Nuo dangiško Pono
Ateina pas tave skaisčiausia šviesybė.
In vietą Perkūno, kurs baisiai taip griauja
Griausmais ir nesykį žaibais tave tranko,
Stai Dievas, už tave praliejo jis kraują,
Ir tau dar paduoda jis tėvišką ranką.
Suklaupę po priegloba Tėvo žmonijos,
Lietuviai, ateikit, paliove dejavę,
Nuves jisai jus į krikščionių draugiją,
Nuves jus, laikydamas kryžių pirm savej.
Iš jūsų pilių tegu varpo skambėjims
Neš malda pas Viešpatį Didį ant ponų,
Po upių vilnis lai maldelių kuždėjims
Ir ore lai vaikščioja himnas krikščionių.
O vieton dievukų, po jūsų namelių
Tegu dar dangaus aniolėliai lakioja,
Statykite kryžių ant kapo tėvelių,

O jiems bus linksmiau atvangoj amžinojoj.
Šiandieną nedegina kruviną auką—
Sugriovė Kernavos garsingą žinyčią.
In vidurius savo šiandieną jus šaukia
Senoji iš medžių krikščionių bažnčia.
Kas kartą po graši našlaitės sudėję,
Jūs Dievui namus iš akmens pastatysit,
Prie darbo to švento visi prisidėję,
Atnaujintus aukurus tuoj pamatysit.
Ne kraujo aukų, bet širdingo meldimo
Nor Tėvas — išklauso jis savo vaikelių,
Cionai tik Lietuvos geresnį likimą
Išmelsti galėsit, suklaupę ant kelių.

Pr. Vaičaitis.

Pavyzdingos moterys.

Vokietijoje randasi kalnuotas kraštas, apgyventas lenkų, vadinamas Silezija, pakliuves po vokičių valdžios apie 700 metų atgal. Tasai kraštas labai panašus į Lietuvą. Čion, kaip ir mūsų krašte, vietos gyventojai pakliuvo po įtekme svetimų atėjūnų, vokiečių. Zymi vietinių lenkų dalis yra jau suvokietėjusi, užmiršus savo kalbą ir net tikėjimą, bet apie pora milijonų da tebekalbavo prigimtakalba, nors ir moka vokiškai.

Paskutiniu metu laiku tautiškas Silezijos lenkų susipratimas ėmė žymiai gauties. Seigiamos mokyklos, išleidinėjami laikraščiai, knygelės, tveriamos visokios draugijos, įstaigos, givinančios tautiškaži žmonių susipratimą. Dabar daugybė Silezijos lenkų, net menkai bemokančių lenkiškai ir namie kalbančių vokiškai, pripažįsta save lenkais, vaikus mokina poterių lenkiškai, taipogi rašo savo prigimtoje kalboje. Kaip matom, čion dedas visai priešingai, negu pas mus, kur šiek tiek apsitrynę lietuviai griebias svetimos kalbos, vaikus savo laužia mokinties svetimoje kalboje poterių ir tokiuo būdu patį tėvai lietuviai neretai išaugina aršiausius savo tautos priešus, kurie ima pagaliaus šidyti savo tėvu kalbą ir trukdyti savo vientaučių reikalus. Visai kitaip elgiasi Slezijos čia buviai lenkai. Tiesa, ir iš jų yra išvirtę aršių kulvartų vokiečių, kurie ištolo nekečian savo protėvių kalbos ir papročių, bet skaitlius susipratusių čia buvių tautininkų vis dauginas ir tam daug padeda čia buvių moteriškių darbavimasi. Neseniai lenkų moteris buvo susirinkę Bitomio mieste pasitarti apie savo krašto reikalus. Susivaižavime dalyvavo 640 moterų ir mergaičių, kurios padarė šiuos labai svarbius nutarimus:

1. Iš visų pajiegu rūpinties, kad mūsų vaikai būtinai išmoktų prigimtoje mūsų tėvų kalboje skaityti ir rašyti ir tiktai prigimtoje kalboje kalbėtų poterius ir būtų ruošiami prie šventų Sakramentų ir būtų mokinami katekizos.
2. Pačios savo tarpe šnekėsime tiktai prigimta kalba ir rūpinsimės nedarkyti jos svetimais žodžiais.
3. Rūpinsimės palaikyti visas tautiškas įstaigas ir jose neatsisakysime pagal išgalių sąžiningai ir uoliai darbuoties.
4. Visur ir visados stengsimės palaikyti savo tautos garbę.
5. Savo turtus ir pinigus dėsime tiktai į mūsų tautiškasias įstaigas ir bankus.

6. Pirksime, kiek galint, tik pas savuosius ir palaikysime savas pramonijos pirkliškas ir ūkiškąsias įstaigas.

7. Rūpinsimės pačios kas kart labiau šviesties, skaitysimės savo prigimtoje kalboje knygas ir laikraščius, kad geriau suprastume, ką turi megero daryt dėl tėvynės ir kad savo vaikus galėtumėm išauklėti Dievui ant garbės ir savo tėvynei ir tautai ant naudos. Tą visą pasižadam vardan meilės švento katalikų tikėjimo ir mūsų protėvių prigimtosios kalbos."

Tokius prakilnius ir išmintingus nutarimus yra padariusios Silezijos moteris ir jos daugiausiai palaiko tautystę, jeigu elgiasi pagal angščiau nurodytų nutarimų. Tečiaus niekas gal tiek daug blėdies nepadaro savo tautai, kiek neišminti gos pliuškės moteriškės, kurios dėl „panaberijos“ griebiasi svetimos kalbos, savo vaikus mokina poterių ir siunčia ant katakizmo, išguldo jų svetima, vaikams menkai suprantama kalba. Per tai vaikai į tikėjimo mokslą ima žiūrėti kaip į kokį žaislą (zobovą), igauna didybę, ima tyčioties iš savo tautiečių ir iš pačių savo tėvų ir išauga į tikrus kulvartas. Didis atsakymas už tautai krinta ant neišmintingų tėvų, ypatinai motinų, kad nesirūpina savo vaikų pratinti prie meilės ir pasišventimo dėl savo vargstančiųjų žmonių, bet nuo mažumės pradeda kurstyti jų puikybę ir savo artimųjų panieką. Svetimų, reikalingų kalbų vaikai iš moks, ypatingai miestuose, žaizdami ir suseidami su kitataučių vaikais, mokykloje, bet tėvų priedermė yra dąbot, kad vaikai savo kalbos neužmirštų ir joje mokintų si poterių ir atsakymų.

Lietuvės moteris ir mergaitės inteligentės daug galėtų mūsų žmonėms padėti vaikus dorai ir tautiška auk-

lėt, kad tik prie savo žmonių artintusi, mokindamos darbininkų vaikus lietuviško rašto, katekizmo ir kulturiškų apšėjimų. Reiktų tik pasirūpint pažint žmonių reikalus, neužgauliot jų tikėjimiškų jausmų, bet darbuoties toje pakraipoje, kurią pripažino geriausia Silezijos moteris Bitomio susivaišavime, t. y. laivinties pačioms ir vaikuose žadinti tikėjimo ir tėvynės meilės jausmus. Tuok eliu eidamosmūsų moteris nuveiks begalo svarbų ir didelį darbą.

Iskepa Duona Kageriausiai

Be Dūmų **New Perfection** Be Smarves
WICK BLUE FLAME
Oil Cook-stove

Szvariau kaip anglis ar malkos. Pigiau kaip gasas.

Parsiduoda visur; arba reikalauk aprašymo lapelį nuo

The Atlantic Refining Company

Philadelphia

Pittsburgh

(Paskelbimas.)

ATSARGI MATINA.

P-nia Frances Lebeda iš Holand, Mich., ištikro yra labai atsargi motina sprendžiant iš jos sekančio laiško: „Meldžiu man prisiųsti pusę tuzino butelių Trinerio Amerikoniškojo Elixiro iš Kartaus Vyno. Tai yra ištikro geras vaistas, kurius turėtų rasti kiekviename name. Jūsų patarimas ir šitas vaistas išgydė mane, už ką priimkite širdingą padėką. Aš turiu du bernaičius ir, kaip tik patėmiju, kad jų apetitas neyra kaip turėtų būt, aš duodu jiems per keletą dienų šaukščiuką prieš kiekvieną valgį, ir viskas vėl būva gerai“. Motinos gali užbėgti, už akių daugeliui ligų, arba jas greitai išgydyti, sekdamos šitą patarimą. Vaistas yra geras seniems ir jauniems. Kaip tik patėmysi bent kokį nereguliariškumą ar kokį nesmagumą, vartokie Trinerio Amerikoniškąjį Elixirą iš Kartaus Vyno. Aptiekose. Jos. Triuer, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill. Atminkit apie Trinerio Linimentą reumatiškuose ir neuralgiškuose skaudėjuose. Jūsų aptiekorius gaus jums jį.

„R. Garsas“.

Kataliogas Knygu

Gaunamų "Zvaigždės" Knygyne. Adresuokite: "Zvaigždė"
3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

- Algimantas** arba Lietuviai XIII šimtmetyje, istoriška apysaka. Parašė Dr. V. Pietaris, 5 tomai Shenandoah, Pa., 2.50
- Apeigos Rymo Katalikų Bažnyčios**, lenkiškai parašė kun. J. Lunkevičius, vertė Gerutis, antra laida, Shenandoah, Pa. 1905, 188 pls. 60
- Anima Vilis Marės Radzevičiūtės** apysaka, Jono Montvilo vertimas. Antras spaudimas. Shenandoah Pa. 1907 m., 162 psl., Kaštu kun. A. Miluko. 75
- Apie Socijalistų Meilę**, knygelė I. Pašneka pas Kilpą Pipiro su Bimbiru. Parašė Debesylas. Shenandoah, Pa. 1908 m., 13 puls. 3
- Apie Socijalistų Liuosybę**, knygelė II. Pašnekėjimas Kilpos namuose. Parašė Debesylas. Philadelphia, Pa. 1809 m., 12 pls. 3
- Antanukas**, kun. A. Miluko išleidimas, apysaka B. Prūso. Verte Selimas; antra laida. Shenandoah, Pa. pls. 40, 10
- Apšakymas**, Kelionės į Palestinos žemę, Kunigo P. Gondkaus naujai pertaisyta II spaudimas 50
- Baltas Karžygis**, versta iš Mickaus. 2
- Bajoro Vuošvis**, apysaka iš Lietuvių gyvenimo, kun. A. Miluko kaštu, Shenandoah, Pa., 1906 m., 63 psl. 15
- Biurokratai**, apysaka, Parašė Jonas Kmitas, kaštu kun. A. Miluko, Shenandoah, Pa., 1907 m., 79 pls., 25
- Blaivininkų** knygelė išleido Degtinės priešas. 5
- Davatkų Knygą** arba Instatymas ir maldos įsirašiusiųjų i tretijį zokoną šv. Pranciškaus. 25
- Fabijolė**, Philadelphia, Pa. 1909 m., 360 psl., kaštu kun. V. Varnagirio, vertiko. 1.00
- Gyvačių Karalius**, ir kitokios apysakėlės, Ksavero Vanagėlio, kaštu kun. A. Miluko, Shenandoah, Pa. 1908 m. 31 psl. 10
- Giesmės Svietiškos ir Sventos**. 10
- Iš vakarės Gret Lemano Ežero**, Shenandoah, Pa., 172 psl., kun. M. Moravski's, J. D., Vertė Gerutis, kaštu kun. A. Miluko. 50
- Iš Daktaro pasakojimų**, Rudens diena, Sulaukė, apysakėlės Satrijos Raganos, Shenandoah, Pa., 1907 m., kaštu kun. A. Miluko. 25
- Jonukas Karklynas Eina Lietuvos pažintų**, parašė Prietelis, Shenandoah, Pa., 1904 m., 47 psl., kaštu kun. A. Miluko. 20
- Kovaties Zalgiriais**, istoriška drama keturiuose aktuose, Shenandoah, Pa., 1906 m., pls. 31, Dr. V. Pietaris (Savasis), kaštu kun. A. Miluko. 15
- Kunigo Giminė**, Shenandoah, Pa., 1906 m., 68 psl., Parašė J. Gerutis, kaštu kun. A. Miluko. 20
- Kaip Elziutė praleido šv. Jono Dieną**, Shenandoah, Pa., 1908 m., 63 psl., parašė P. U., kaštu kun. A. Miluko. 20
- Krasauninkas-Laižybos-Dievo žmones**, Philadelphia, Pa., 1910 m., 28 psl. Ksavero Vanagėlio, kaštu kun. A. Miluko. 10
- Lourdes'o Sventiausios Panelės Marijoš Mėnuo**, Shenandoah Pa. 1908 m., Pranaičių Julės vertimas. 30
- Lietuvos Istorija**, su kunigaičių paveikslais ir žemlapiu ir Lietuvos rašliavos apžvalga, parašė Maironis 40
- Lietuviškos Pasakos**. Didelio formato knyga, puslapių 262. 1.50
- Lietuvos Virėja**. - Sudėjo Aldonė V. 75
- Laiškai iš Kelionės po Palestiną**. 50
- Laisvės Metu**. Apysaka iš paskutinių atsitikimų. Parašė Antanas. 50
- Lietuviškas Albumas Trijose dalyse** 1.50
- Moterystė ir šeimyna**. Philadelphia, Pa., 1908 m., 41 pls. vertė iš vokiškos kalbos J. Gerutis, kaštu kun. A. Miluko. 50
- Mūsų Socijalistai**, Shenandoah, Pa., 1906 m., 57 psl. apysaka iš paskiausiųjų Lietuvoje atsitikimų, parašė Jonas Kmitas, kaštu kun. A. Miluko. 15
- Melagių Dėdė**, (iš dzukų gyvenimo) Shenandoah, Pa., 1907 m., 27 psl., parašė Ksaveras Vanagėlis, kaštu kun. K. Miluko. 10
- Mūsų Išganytojaus Jėzaus Kristaus gyvenimas**, naujas pataisytas išleidimas, Shenandoah, Pa., 1907 m., 209 pls. su paveikslais kaštu kun. A. Miluko. 75
- Maža Dovanėlė** apie spaviednį. 5
- Mindaugas**. Poema, parašė Krive-Krivaitis, kaštu autoriaus Shenandoah, Pa., 1905 m. psl. 19, 10
- Ne Mieste Laimė**, Pierre L'Ermite'o, iš pranciškiškos vertimas Pranaičių Julės, Shenandoah, Pa., 1908 m., 206 pls., kaštu kun. A. Miluko. 1.00
- Našlaičiai**, Shenandoah, Pa., 1908 m., 81 psl., vertė P. Str., kaštu kun. A. Miluko. 15
- Nekaltybė**, Shenandoah, Pa., 1907 m., 89 pls., J. Geručio versta iš vokiško, kaštu kun. A. Miluko. 15
- Patrimpo Laiškai**. 45
- Pergyventos Valandos**, Shenandoah, Pa. 45
- Pradžia ir Išsiplėtimas Katalikų tikėjimo**, Vyskupo M. Valančiaus, Shenandoah, Pa., 1906 m., 235 pls., kaštu kun. A. Miluko. 1.00
- Pamokslai be Kunigo**, parašė J. Gerutis, Shenandoah, Pa., 1906, 214 psl., kaštu kun. A. Miluko. 1.00
- Pikta Dvasia**, drama trijuose aktuose Rudolfas Blaumanis, iš latviško verte Ildargas, Shenandoah, Pa., 1908 m., 72 psl., kaštu kun. A. Miluko. 25
- Paklydėliai**, Shenandoah, Pa., 1907 m., 63 psl., kaštu kun. A. Miluko. 10
- Pasakyk Matušei, Agnieška ir Antgarlaivio**, trys apysakėlės Satrijos Raganos, Shenandoah, Pa., 1908 m., kaštu kun. A. Miluko., 29 psl. 15
- Pranciškaus Vaičiailio Eilės**, su plačia autoriaus biografija puslapių 158. 75
- Sodžionių Teologija**, parašė Gerutis, Shenandoah, Pa., 1908, 285 pls., kaštu kun. A. Miluko. 1.00
- Skaitymai iš Sventųjų Gyvenimų**, kiekvienai metų dienai, su paveikslais, keturi tomai: kaštu kun. A. Miluko, Philadelphia, Pa. (auklo apdarais \$3.50) skūriniais apdarais ir paausuotais kraštais 5.00
- Susiskaldėliai**, Shenandoah, Pa., 1908, 62 psl., parašė J. Gerutis, kaštu kun. A. Miluko. 20
- Socijalistai**, (Civinsko) Shenandoah, Pa., 1908, 124 psl., kaštu kun. A. Miluko. 10
- Saulei nusiledžiant**, Iš mūsų kariuonės, Kalėdų vakaras, apysakėlės Satrijos Raganos, Shenandoah, Pa., 1908 m., 62 psl., kaštu kun. A. Miluko. 15
- Siapus ir Anapus grabo**, parašė J. Gerutis, Shenandoah, Pa., 210 psl., kaštu kun. A. Miluko. 50
- Sveikata**. Iš vokiečių kalbos vertė kun. J. Gerutis. 75
- Trumpa Katalikų Bažnyčios Istorija**. Parašė kun. A. Alekna. 50
- Trumpas Katekizmas**. 10
- Vienuolinė Luoma**, Shenandoah, Pa., 1908, m., 191 psl. kaštu kun. P. Saurusaičio ir kun. A. Miluko. 25
- Valdimierius**, Shenandoah, Pa., 1906, m., 47 psl., kaštu kun. A. Miluko. 10
- Zivatai šventųjų**. Vysk. M. Valančiaus. 50

Izidorius

917--33rd St.

Nausiedas

Chicago, Ill.

Tel. Yards 2705

Didžiausias
Lietuviškas**Bankinis Kontoras**Siuntimo
Pinigų.

Parduodame laivakortes ant visokių linijų į krajų ir iš krajaus.

Siunčiame pinigus į visas dalis svieto greičiau ir pigiau, už visus kitus agentus Amerikoje.

Užlaikom didžiausią krautuvę vyriškų drabužių, šėverykų ir skrybėlių; turime didelį departamentą auksinių daiktų, laikrodėlių, žiedų spilkų, ir tt. Drauge užlaikome didelį skyrių visokių knygų: maldaknygių, istorijų, poezijų ir tt. Norėdamas ką pirkti, pirmiausia ateik pas mus, o būsi užgandintas.

Jeį užgandinsim, pasakyk kitiems.

Jeį neužgandinsim, pasakyk mums.

Didžiausia Krautuvė

Visokios įtalpos lietuviškų ir lenkiškų knygų, auksinių, sidabrinų ir auksuotų laikrodėlių, teipgi visokių religiškių daiktų. Kas nori persitikrinti, tegul prisiuočia 10c. stampomis, o aplaikys mano didelį katalogą, kokio nė vienas iš lietuvių iki šiol neturėjo.

Kas užsirašis pas mane „Zvaigždė“, tas gaus knygą „Basanavičiaus pasakos“ vertės \$1.50, arba by kokią iš mano katalogo knygą, vertės 1 dol., d o v a n a i. Visų senas pažįstamas

Povilas P. Mikalauskas,

248 W. Fourth St., So. Boston, Mass.

J. P. BUDGINAS**BANKINIS KONTORAS**

Sluocia Pinigus į visus kraštus svieto greitai ir pigiai. Parduoda laivakortes ant greičiausių laivų; Išmaino Pinigus visų kraštų svieto, kaip tai: rublius, markius, kronus, dolerius ir tt. Apsaugoja daiktus ir budinkus nuo ugnies. Užlaiko Krautuvę Knygų, Popierų, Abrozų ir kitokių bažnytinių daiktų. Pas jį galima užsiraš. ti laikraštį „Zvaigždė“. Ateikite persitikrinti

4549 So. Hermitage Ave., CHICAGO, ILL.

„Skaitymai iš Šventųjų Gyvenimų“.

„Skaitymai iš Sventųjų Gyvenimų“ — tai didžiausias iliustruotas išleidimas lietuvių kalboje. Sventųjų gyvenimų aprašymai versti iš vokiškų ir angliškių geriausių tose kalbose veikalų, teipgi parašyti pagal vyskupo Valančiaus ir Skargos „Gyvenimus Sventųjų“. Apie 800 to knygos puslapių papuošti suvirš 200 šventųjų paveikslų perstatančių šventųjų kankinimą ir kankinimo pabūklus.

Sventųjų Gyvenimai yra tai geriausia dovana pasiūsti savo giminėms į Lietuvą.

Kaina: 4 tomai pavieniui subroszuruoti	\$3.50
„ anglizsko audeklo apdarais	4.00
„ skuriniais apdarais ir paausiuotais krasztais	5.00

„Zvaigždė“, 3654 Richmond str., Philadelphia, Pa.

Vienatinis Lietuvis Išdirbėjas

visokių ženklų draugystėm, o ypatingai: kukardu, guzikučių metalavų, anameliotų ir padengtų celluloid'u šarpu, vėliavų ir karūnų.

MAN PAVESTUS DARBUS ATLIEKU ARTISTISKAI.

M. A. NORKUNAS,

162 Prospect st. Lawrence, Mass.

PRANAS BURBA

uzlaiko pirmos klisos viešbutį (hotelį), taigi geriausiai užteiga lietuviams. Ir graborius.

Edwardsville, Pa.

Prenumeratoriams

Kurių prenumerata pasibaigė, teiksitės ją atnaujinti, kad nereikėtų sustoti laikraščio siuntus. Kurie greitai laiku atnaujins prenumeratą ant čielų metų, gaus dovanų Vaidaičio Eiles.

„ZVAIGZDES“ REDAKCIJA.

Zvaigždės Agentai.Mr. P. Mikalauskas,
248 W. Fourth St.
So. Boston, Mass.Mr. Iz. Nausiedas,
97 33rd str.,
Chicago, Ill.Mr. P. J. Budginas,
4549 S. Hermitage ave.,
Chicago, Ill.Mr. A. J. Brinius,
71 Pine str.
Meriden, Conn.Mr. P. Saulėnas,
239 Park str.
Holyoke, Mass.Mr. Aleks. Balčiūnas,
P. O. Girardville, Pa.Mr. A. J. Sironaitis,
33 Whitney Str.
Orange, Mass.Mr. V. Stasevičė,
349 Hamilton str.
Grand Rapids, Mich.Mr. John Naujokaitis
45 Planet St.
Commercial Road,
East London, England.Mr. M. Norkūnas,
162 Prospect str.,
Lawrence, Mass.Mr. J. Kalvelis,
222 Pine str.
Rumford, Me.Mr. Jurgis A. Baronas.
McKees Rocks, Pa.Mr. J. J. Šaučiūnas
407 Main Str.
Bridgeport, Conn.Mr. Jullonas Bukantis,
172 Eudicatt Str.
Boston, Mass.Kasemer Ceplenski,
bei J. Walinski, Essen ade
Ruhz, Suderich Str. No. 22
Rheinland, Germany.**Minersvilles Lietuviams**

gerių geriausiai pasidėti pinigus štai šitame banke:

The First National Bank

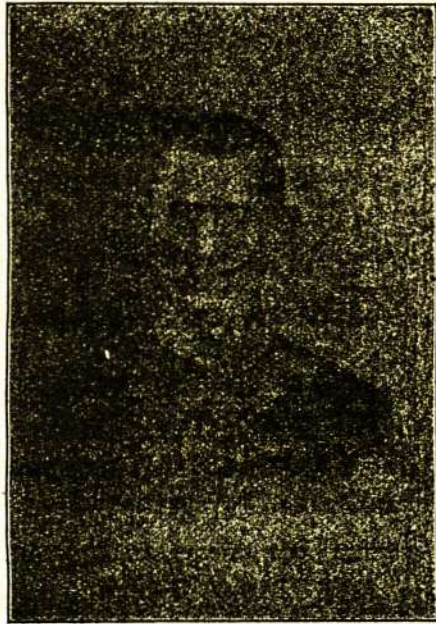
of Minersville, Pa.

Pradinis kapitalas \$50,000. Perviršia
\$70,000, Netšdalintas uždarys \$35,881.96CHARLES E. KEAR, prezidentas,
HARRY F. POTTER, kasierius.]

VAIČAIČIO

EILĖS

Pranciškus Vaičaitis.

Yra šalis, kur upės teka
Linksmi tarp girių užiančių,
Ir meiliai tarpu savęs šneka
Prie giesmininkų vieversių.

Ten prakaitas aplieja žmones
Prie vasaros sunkių darbų,
Ir prastas aprėdal's marškonis
Apdengia sąnarius visų.

Ir graikščios tos šalies merginos
Ten žydi vis kuonopuikiau...
Salis ta LIETUVA vadinas.
Bet aš—neilgai ten buvau....

Jau išėjo iš spaudos

Pranciškaus Vaičaičio

E I L Ė S

Kas nežino Vaičaičio eilių?

Gražios, skambios, pilnos patrijotizmo.
Ypač gražiai ir nuosekliai, prastoj, kiekvienam suprantamoj formoj gerb poetas apdainuoja lietuvių vargus—bėdas.

Pranciškaus Vaičaičio eilės geriausiai tinka deklamacijoms: deklamuojant jų su pamėgimu klausosi kiekvienas.

Didelio formato, ant gražios popieros
157 pusl. knyga.

Kaina su prisiuntimu tik 75 centai.

Siunčiant užsakymus ir pinigus reik adresuoti:

„Žvaigžde“

3654 Richmond Str,

Philadelphia, Pa.